

Hantering av brist på dosdispenserat läkemedel för patient med öppenvårdsdos

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Länk till regional eller förvaltningsövergripande rutin](#)
[Bakgrund](#)
[Genomförande](#)

[Dokumentation](#)
[Kommunikation](#)
[Uppföljning](#)
[Referenser och bilagor](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Att beskriva hantering av brist på dosdispenserat läkemedel inom öppenvården.

Länk till regional eller förvaltningsövergripande rutin

[Läkemedel - Dosexpedition](#)

Bakgrund

Enligt dosavtalet ska dosleverantören arbeta förebyggande mot rester och avregistreringar så att uppkomna situationer påverkar patienten och vårdpersonal i minsta möjliga mån. Dosapoteket ska tillhandahålla information om antalet berörda patienter samt en plan hur man avser hantera restsituationen. I de fall utbytesalternativ saknas och ordinationsändring krävs som åtgärd ansvarar dosapoteket för att kontakta förskrivare.

Genomförande

Dosapoteket skickar varje månad en excel-fil över hantering av restnoterade dosdispenserade läkemedel. I de fall det finns utbytbara läkemedel vid en bristsituation gör Dosapoteket tillfälliga byten till generika eller parallellimporterade läkemedel. Dosansvarig läkemedelsstrateg följer upp och bevakar hanteringen av restsituationer och lyfter frågeställningar vid Sortimentsråd med Dosapoteket.

Vid akut brist:

- Dosapoteket kontaktar regionens dosansvariga läkemedelsstrateg i akuta fall samt i de fall då ett stort antal patienter är berörda av restsituationen för att komma fram till en gemensam hantering av restsituationen, se bilaga 1.
- Dosansvarig stämmer av med Läkemedelskommittén Halland avseende hur restsituationen/avregistreringen hanteras för patienter som ej har öppenvårdsdos.
- Dosansvarig tar vid behov kontakt med regional chefläkare för att stämma av alternativa lösningar. Regional chefläkare tar beslut om ordinationsändring är aktuellt till samtliga dospatienter i de fall det krävs, när dospatienter annars skulle bli utan läkemedel eller i de fall där ett arbetssätt som innebär att varje förskrivare kontaktas skulle innebära en orimlig arbetsbelastning för vården i förhållande till det värde det skapar för patienten.

Dokumentation

Rutin: Hantering av brist på dosdispenserat läkemedel för patient med öppenvårdsdos
RH-11940

Fastställt av: Regional samordnande chefläkare, Fastställt: 2023-05-02
Huvudförfattare: Landelius Linda RK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Beslut, om att ersätta läkemedel med ett ej utbytbart alternativ i de fall patienter annars behövt vara utan läkemedel, tas av regional chefläkare. Beslutet dokumenteras i Platina under samlingsärendet för innevarande år. I Pascal finns dokumentation om vilket läkemedel som patienten är ordinerad och vilket läkemedel som patienten fått expedierat.

Kommunikation

Vid en omfattande restsituation där läkemedel saknar direkt utbytbart alternativ och det finns risk att patienten blir utan läkemedel kan kommunikationsavdelningen involveras.

Vid ordinarie hantering kommuniceras restsituationen till förskrivare genom:

1. Stäm först av med Läkemedelskommittén Halland vilken informationsinsats som de planerar för aktuellt läkemedel om även patienter med vanliga recept berörs.
2. Förbered nyhet på vårdgivarwebben och intranätet, eventuellt tillsammans med Läkemedelskommittén Halland.
3. Vårdval Halland kan även informeras genom veckobrevet Vårdvalsnytt.
4. Vid behov och i de fall apoteket ersatt ordinerat läkemedel med ett ej utbytbart alternativ informeras samtliga berörda förvaltningar och verksamhetschefer samt kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterskor via kommunens funktionsbrevlåda.

Nyhet på Vårdgivarwebben/intranätet ska innehålla följande:

- Om endast dospatienter berörs ange detta i rubrik och ingress.
- Om även patienter med vanliga recept påverkas eller ej.
- Rubriken ska innehålla aktuellt preparatnamn samt beredningsform och styrka. Substansnamnet bör omnämnas i första meningen i nyhetstexten för att den ska synas i ingressen.
- Aktuell tillgänglighet hos Dosapoteket för läkemedlet som är restnoterat samt när läkemedlet åter är beräknat vara tillgängligt (till exempel i början, mitten eller slutet av augusti). Observera att prognostiserat slutdatum avser när läkemedlet är tillgängligt hos grossist, inte apotek.
- Hur restsituationen kommer hanteras av Dosapoteket.
- Om enskild förskrivare behöver agera och vad de i så fall behöver göra.
- Vilken information som Dosapoteket skickar med dospåsar.
- Hur berörd verksamhet kan erhålla uppgifter om berörda patienter.
- Annan information som behövs om alternativt läkemedel, licensförskrivning, extemporeförskrivning eller dylikt.

Observera att nyhet på vårdgivarwebben ska vara taggad med "restnoterade läkemedel" och nyhet på intranätet ska vara taggad med "läkemedel".

Dosapotekets information

Ansvarig läkemedelsstrateg granskar informationen som Dosapoteket planerar skicka med till patienterna tillsammans med dosrullarna samt planerad nyhet till apotekets webbsida.

Observera att meddelanden som skickas i Pascal inte når regionen i de fall Pascal nås via uthopp från Cosmic.

Uppföljning

Regionens dosansvariga noterar årligen antal bristsituationer för dosdispenserade läkemedel och hur hanteringen har fungerat. I tillägg noteras hur god framförhållning regionen fått från

Dosapoteket samt om det funnits risker som inte kunnat hanteras tillfredsställande via ordinarie rutiner och som kräver att rutinerna justeras.

Uppdaterat från föregående version

25-03-17 Redaktionell ändring

Bilaga 1. Checklista för hantering av brist på dosdispenserat läkemedel (se även [Teams](#))

1. Vilka patienter är berörda?
 - a. Dosapoteket meddelar antalet patienter (dosdispenserade läkemedel) till regionens dosansvariga läkemedelsstrateg.
 - b. Säkerställ att dosapoteket kommer att ha möjlighet att per telefon kontakta samtliga förskrivare för åtgärd.
 - c. Bedöm om det krävs en åtgärd från regionen för att aktuella patienter inte ska riskera att vara utan läkemedel?
 - d. Bedöm vilka olika patientgrupper som berörs beroende på läkemedlets indikation och övriga användningsområden (off-label) samt om patientgrupper med olika indikation kan hanteras på samma sätt?
 - e. Är det ett läkemedel som patienter kan vara utan en kortare period eller måste behandling ske kontinuerligt?
2. Hur länge beräknas restnoteringen pågå alternativt hur länge kommer ett läkemedel som ska avregistreras att tillhandahållas/finnas tillgängligt?
3. Vilka verksamheter förskriver läkemedlet och hur mycket?
 - a. Förskrivande verksamheter söks fram i Insikt. Välj halländska patienter med aktuellt läkemedel, styrka och förpackning.
 - b. I Insikt fångas även de privata vårdgivare som förskrivit läkemedlet och som kan behöva informeras om restsituationen.
 - c. Vid behov uppskatta antalet patienter utifrån volym, t.ex. DDD, doser, varurader, antal förpackningar.
4. Vilka ersättningsalternativ är möjliga?
 - a. Vilken alternativ behandling/alternativa behandlingar föreslår Läkemedelskommittén Halland för patienter med vanliga recept, som ej har öppenvårdsdos?
 - b. Vilken alternativ behandling/alternativa behandlingar föreslår Läkemedel Halland för slutenvården/slutenvårdsdos?
 - c. Finns andra styrkor av läkemedlet som Dosapoteket kan dela och dosdispensera?
 - d. Finns annat alternativ som kan dosdispenseras? **Undvik** om möjligt skifte till **helförpackning**.
 - e. Finns licenspreparat eller kan APL producera extempore/lagerberedning och kan APL möta en ökad efterfrågan?
 - f. Kan ersättningsalternativet tillämpas för samtliga dospatienter eller kräver olika indikationer olika alternativ?
 - g. Stäm av med Läkemedelskommittén Hallands terapigrupp alternativt med aktuell specialistläkare, se [Läkarschema för sjukhusets kliniker samt Psykiatri Halland \(regionhalland.se\)](#) för tillgänglig konsult.
 - h. Stäm av alternativ med regional chefläkare.
5. Alternativ som inte är direkt utbytbart
 - a. Dosansvarig läkemedelsstrateg tar fram ett beslutsförslag
 - b. Regional chefläkare tar beslut att godkänna att Dosapoteket byter till alternativt läkemedel för samtliga av regionens dospatienter.

